

ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΝΘΟΔΕΣΜΗ

ΠΕΡΟΥΖΕ

Μελόδραμα εις πράξεις 2

τοῦ κ. Θ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΟΥ

Ποίησις τοῦ κ. Γ. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΤΕΝΑ

1912

ΠΡΟΣΩΠΑ

Θάνος, πλούσιος καραβοκέρης. **Ανθοῦλα**, μνηστή του. **Πέτρος**, ψαρρός. **Ο Βασιλῆας Ἀτσιγγανός**, ἀχιγίς μιᾶς ἰσιγγάνικης στρατιάς. **Περουζέ**, ἡ πρώτη Τοιγάννα (Βασίλισσα τῆς στρατιάς). **Ένας Ἀτσιγγανός**.

Ψαρροδες. — Γυναῖκες τοῦ λαοῦ. — Ἀτσιγγανοί, Ἀτσιγγάνες.
Ἡ σκηνὴ εἰς ἓνα παραθαλάσσιον χωριὸν τῆς Συραεῶς Ἑλλάδος.

= Ἐποχὴ σύγχρονος =

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

[Πλατεία. — Εἰς τὸ βάθος φαίνεται ἡ θάλασσα. — Δεξὴ ἡ δρόμος. — Ἀριστερὰ μικρὸν καπηλεῖον. — Ὁ ἥλιος κλίνει πρὸς τὴν ὄψιν του].

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ. — Χορός.

Ὁ ἥλιος βασιλεύει σὲ δύο φλογισμένη
κι' ὁ Ἀτσοπερίτης βγαίνει ἀπάνω ἀπ' τὸ βουνό.
Τριγύρω μας τὰ φῶτα ἀνάβουν ἓνα ἓνα
καὶ τ'ἀνθη ἀποστρέφονται σὲ δειλινό.
Στῆς νύχτας τῆ γαλήνης βιθίζονται οἱ κάμποι,
στὸ κορφωτοῦν λάμπει κάποιον βοσκοῦ φωτιά.
Κι' ἀπ' τ'ἀκρογυλι πέρα καρὰβι ποῦ θὰ ῥύγη
σὰν τὸ πουλὶ ἀνοίγει ἀπὸρα παντὰ πλατεῖα.

Πέτρος. Τώρα πρὶν ποῦ νιχτῶνει πῆνε καθε δουλειὰ
καὶ στοῦ ὕπνου τὴν ἀγκυλιὰ
κοιμῶνται μαζί, ἡ χοραὶς κι' οἱ πόνοι.

Χορός. Κοιμῶνται μαζί ἡ χοραὶς κι' οἱ πόνοι.
Πέτρος. Μὰ πρὶν τὰ μάτια σας νὰ κλείσθουν
εἰλάτε, τὸ βορελι περιμένει. Ἄς πιοῦμε.

Χορός. Ἄς πιοῦμε (ἡ Ταβερνήθους χύνει κρασί στὰ ποτήρια).
Πέτρος. Πρὶν γλυκοῦς ὁ ὕπνος κτεβαίνει στὰ μάτια
ποῦ χοραὶς θὰ τὰ γεμισθῶν.

Χορός. Γρηγορεῖ τῆ χορὴ πῆ τε τώρα τὸ κρασί
τώρα ἀδειάστε τὰ ποτήρια σὲ χοραὶς σὲ πανηγύρια.
Γιὰ τὴν εἰρήτη τὰ χορὴ
ἄς τὸ πιοῦμε τὸ κρασί
μακρὰ καθε λύπη.

Πέτρος. Λοιπὸν! Περνᾷ ἡ ὥρα.
Ἡ θάλασσα μᾶς περιμένει τώρα
καὶ κάτω ἀπὸ τὰ βραχίαι σὲ λιμάνι
βλέπω ποῦ ἀναψε τὸ πρῶτο πυροφάνι.

Χορός γυναικῶν. Ὁ μπότης ἔπισε, βαθεῖα ἡ θάλασσα κοιμάται.

Πέτρος. Εἶνε ἡ ὥρα ποῦ ἀρχίζει ἡ δουλειὰ μᾶς.

Χορός γυναικῶν. Ἡ ὥρα ποῦ στῆς βιρκες σας θὰ πάτε
τὴ δουροφὴ ποῦ εἶνε ἡ δουλειὰ σας.
Στῆς νύχτας τῆ γαλήνης τριγυρνᾶτε.
Καὶ ἔχετε τ' ἀστέρι συντροφιὰ σας.

Πέτρος. Ἐμπρός!

Χορός ἀνδρῶν. Ἐμπρός!

Πέτρος. Ἄς πᾶμε!

Χορός ἀνδρῶν. Ἄς πᾶμε.

Ἐμπρός, ἄς πᾶμε στὴ δουλειὰ μᾶς
τ' ἀστέρι ἄς εἶνε συντροφιὰ σας.

Πέτρος. Στὰ νερὰ τὰ κοιμισμένα ἡ βιρκοῦλα μᾶς κιλᾷ
καὶ τὰ δίχτυα τὰ ριγμένα τὰ μαζεύομε ἀπαλά.
Καὶ σὰν τὸ θεριὸ ποῦ ῥθάνει στῶν κίμωνων τὸν ἀφρὸ
ξενιὰ τὸ πυροφάνι καὶ γλυστορεῖ ἑλαφρὸ.
Μὲς στῆς νύχτας τὰ σκοτάδια βγαίνει ἡ τράτα μυστικὰ
καὶ κλοῦν τὰ παραγεδια στὰ νερὰ γλαυκὰ-γλυκὰ.
Καὶ τὸ κῆμα ποῦ μεριάζει καὶ μαζί μᾶς ξενυχτᾷ
τὴ βιρκοῦλα ἀγκυλιάζει καὶ τὴ σπρωχνεὶ στ' ἀνοιχτὰ.

Χορός μικτῶς. Μὲς στῆς νύχτας τὰ σκοτάδια (κ.τ.λ.)

Πέτρος. Κ' ἡ αὐγὴ ὅταν προβαλῆ κι' ἀποστάση τὸ κοιλὶ
οἱ ψαρροδες βγαίνουν πάλι στ' ἀκρογυλι χαροποῖ
Κι' ὅλοι τότε δίχως ἔννοι τὸ κινῆναι τοῖς θεροῦν.
τὰ ψαρὰκια τ' ἀσημεῖα ποῦ στὸ δίχτυ σπαρταροῦν.
Μὲς στῆς νύχτας (κ.τ.λ.)

Χορός. Μὲς στῆς νύχτας (κ.τ.λ. φεύγουν).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ. — Θάνος - Ἀνθοῦλα

Θάνος. Ἐρημὰ μακριὰ καὶ γύρω μὲς ἀνθὶ ὄπου δὲν θὰ δῆ
πῶς σὲ πλάι σου θὰ γύρω εἰς τὴ νοτισμένη γῆ.
Τὴν καρδιά μου θὰ σ' ἀνοῖξω ὅμως ὅσα κι' ἀνισοῦ πῶ
δὲν θὰ φθίσθω νὰ σοῦ δείξω τὴ θρητὰ ποῦ σ' ἀγαπῶ.

Ἀνθοῦλα. Ἰτρε ἐδῶ στὴν ἀγκυλιὰ μου καὶ γλυκὰ νανούρισέ με
ὅπου πῶς χτυπᾷ ἡ καρδιά μου καὶ μὲ λόγια κοίμισέ με.
Σχεψὸν πῶς θὰ με ἀφήσῃ.

Θάνος. Ὁ θάνατος ἀναγυρῶ πάλι.

Ἀνθοῦλα. Ἄλλὰ μὴ μοῦ τρεγοὶ δῆσης ὄρκους ποῦ κανες καὶ σ' ἄλλη.

Θάνος. Καρμὰ γυναῖκα ὡς τώρα δὲν πῆρε τὴν ψυχὴν μου
καὶ νὰ! ποῦ ἦρθ' ἡ ὥρα νὰ γινῆ σὺ δική μου.
Ὅτι θὰ πῶ σὲ σένα δὲν τῶ πῆ ἀκόμα
κι' ἀπ' τὸ δικό μου στόμα δὲν ἔκοι σε κομμῶ ποτὲ ὄρχο κανένα.

Ἀνθοῦλα. Δικός μου θιλω νᾶσαι κι' ἀν βροῖσκεσαι μακριὰ μου
καὶ θέλω τὰ δικὰ μου τὰ λόγια νὰ θιμισαί.
Ἡ ἀγάπη σου ἡ μὴνη ἄς βγαίνῃ ἀπ' τὴν ψυχὴ
σκέψου πῶς μᾶς ἐνώνει τῆς μητέρας ἡ εὐχή.

Θάνος. Ἐσένα θάχω μόνη ἀγάπη στὴν ψυχὴ.

«Οἱ δύο ὁμοῦ».

Τὴν καρδίᾳ μου θὰ σ' ἀνοίξω ὅμως ὅσα κι' ἂν σοῦ πῶ
δὲν θὰ φθάσουν νὰ σοῦ δείξω τί θερμὰ τοῦ σ' ἀγατῶ.

Θάνος.— Ἐγὼ τώρα εἶνε ὦρα ν' σ' ἀφήνω.

Ἀνθοῦλα.— Στὸ καλὸ καὶ μὴν ἀργήσης νὰ γυρίσης.

Θάνος.— Πάντα δικός σου μακρὰ στα ξένα
μὲ τὴν ἀνάμνησί σου θὰ ζῶ μαζί σου.

Ἀνθοῦλα.— Πάντοτε ἐμπρός σου νάχης ἐμένα
κι' ἐγὼ στὰ ξένα θὰ ζῶ μαζί σου.

Θάνος.— Φεύγω τώρα ἤδη ἡ ὥρα
πάντα δικός σου μαρὰ στὰ ξένα
μὲ τὴν ἀνάμνησί σου θὰ ζῶ πάντα μαζί σου

Ἀνθοῦλα.— Κι' ὅταν γυρίσης ; . . .

Θάνος.— Μὴ λησμονήσης πῶς θάμαι πάντα κι' αἰώνια δικός σου.

Ἀνθοῦλα.— Πάντα δικός μου. . . .

Θάνος.— Ἐνα φιλὶ ἀκόμα ἀπ' τὸ γλυκό σου στόμα
(Ἄκουετα ἔτιθεν ἄρβυλος).

Θάνος.— Τι εἶνε ; Τί συμβαίνει ;

Ἀνθοῦλα.— Τρέξε, ἡ βίρακα περιμένει.

Θάνος.— Οἱ ψαρράδες γυρίζουν πίσω θὰ τοὺς ρωτήσω.

(Εἰσέρχεται τὸ χορο—ἄνδρες καὶ γυναῖκες, φοβισμέοι, τρομαγμένοι).

ΣΚΗΝΗ Γ'.—Χορός.

Ἄπ' τὸν κάμπο κάτω κάποιες σκιαὶ προβαίνουν πρὸς τὰ ἐδῶ ἀνεβλίνουν.

Θάνος.— Σκιαῖς ; τί νῆσαι τάχα ; γιατί αὐτὸς ὁ τρόμος ;

Χορός.— Ἐγέμισεν ὁ δρόμος θὰ εἶναι ξωτικά.

Ἀνθοῦλα.— Φοβοῦμαι

Θάνος.— Εἶμαι κοντά σου.

Χορός.— Φαντάσματα τῆς νύχτας μαῦροι σὰν τὸ σκοτάδι
μ' ἀχτένιστα μαλλὰ ἔργονται σὰν κηπάδι ἀπ' τὴν ἀκρογιαλιά.

Ἀνθοῦλα.— Θεέ μου ! Τί τρόμος !

Χορός.— Ἐγέμισεν ὁ δρόμος
ἀκούονται πατήματα... ὅπου κι' ἂν εἶναι φθάνουν.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

(Εἰσέρχονται οἱ Ἀτσίγγανοι.—Ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἀτσίγγάνων, ἡ Περουζέ κτλ.)

Χορός.— Ποιοὶ εἴσαστε ; Τί θέλετε ἐδῶ πέρα ;

Ὁ Βασιλεὺς.— Δὲν εἴμαστε φιντισματα ἀνθρώποι εἴμαστε κ' ἐμεῖς
μὲ σάρκα καὶ ψυχὴ, τίμιοι, δουλευτάδες καὶ φτωχοί.

Χορός.— Τί θέλετε στὸν τόπο μεις ;

Ὁ Βασιλεὺς.— Περαιστικὸν καὶ ξένον θὰ μείνωμε λίγο καιρὸ μαζί σας
καὶ ἔπειτα θὰ φύγωμε σ' ἄλλον τόπο τοῦ μᾶς περιμένει.

Χορός.— Ποιοὶ εἴσαστε ;

Ὁ Βασιλεὺς.— Εἶμιστε οἱ Ἀτσίγγανοι

Χορός.— Μακρὰ ! Ἀπὸ τὴ χώρα μας, μακρὰ
γιατί μαζί σας σέρνετε τὴ δυστυχία.

Ὁ Βασιλεὺς.— Σταθῆτε

Χορός.— Μακρὰ !

Ὁ Βασιλεὺς.— Ἀκούστε με. . .

Χορός.— Μακρὰ !

Ὁ Βασιλεὺς.— Γιατί φοβάστε ;

Χορός.— Μακρὰ ! Μακρὰ ! Μακρὰ !

Ὁ Βασιλεὺς.— (Πρὸς τὴν Περουζέ μὲ ἓνα θλιβερὸν μείδιμα).

Περουζέ ! Ἰὰ βλέπετε πάλι. . . μᾶς διώχνουν κι' ἀπὸ τὸ δῶ !

Χορός.— Μακρὰ κι' αὐτὴ ἡ μάγισσα μὲ τὴ χλωμὴ θοορὴ τῆς
πῦ ἀπ' τὰ μεγάλα μάτια τῆς πεταγεται φωτιά.
Μακρὰ ! Μακρὰ !

Θάνος.— (Πρὸς τὸν λαόν).

Σταθῆτε, νὰ ἀκούσωμε τί θέλει νὰ μᾶς πῆ.

(Ἠ.δ. τοὺς Ἀτσίγγανους).

Τί θέλετε στὸν τόπον μας ; (Πρὸς τὸν λαόν).

Σταθῆτε ! Σταθῆτε.

Ὁ Βασιλεὺς.— Ἀπὸ χώρα σὲ χώρα γυρνοῦμε ταξειδιάδικα ἄγρια πουλιά,
λίγο τόπο μεις φτάνη νὰ βροῦμε τὸ σατήρι νὰ γίνη φωλιὰ.
Κάθε δρόμος ἀνοίγει μπροστά μου
δὲν μᾶ. μέλει ποῦ ὁ δρόμος θὰ βγῆ,
ὅλα γύρω, ἴνε ὅλα δικὰ μεις καὶ πατρίδα μας εἶν' ὅλη ἡ γῆ.
Τοὺς κάμπους, τὰ βουνὰ ὅσοι ἄντες περνᾶ,
ρομφᾶ τὸν μυρωμένο τοὺς ἄρα κι' ἡ πάχνη ἡ πρωϊνὴ
τοῦ ἀνοίγει τὴ φωνὴ γιὰ τὸ τραγοῦδι νύχτι καὶ μέρα.

Ὁλοι μαζί.— Τὸς κάμποις τὰ βουνὰ . . . (κτλ.)

Ὁ Βασ.— Σὰν σκουλήκι ἀργὰ δὲν γυρνοῦμε γύρω-γύρω ἀπὸ μὴ φωλιὰ,
ἀπὸ τόπο σὲ τοπο πετοῦμε ἀνυπόταχτα ἄγρια πουλιά.
Πόνι, ἐλπίδες, χαρὰς μας καὶ πόθοι
ταξειδεῶν μαζί μας οὐ οἶ,
καὶ καθένιας μεις μέσα του νοιῶθε
πῶς πατρίδα μας εἶν' ὅλη ἡ γῆ.
Τοὺς κάμποις τὰ βουνὰ, κτλ.

Ὁλοι μαζί.— Τοὺς κάμποις τὰ βουνὰ, κτλ.

Θάνος.— (Πρὸς τὸν λαόν).

Ἀφήστε ἐδῶ νὰ μείνωμε κανεὶ μὴν τοὺς περᾶξη.

Χορός.— Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξη, πολλὰ κακὰ θὰ γίνουνε !

Θάνος.— Εἶνε ἀνθρώπι κι' οὗτοι ὅπως κι' ἐμεῖς.

Νηροπὴ νὰ τρέμμαε σὸν τὰ παιδιὰ, ἔλατε, κάμετε καρδιά !

Ὁ Βασιλεὺς.— Καεῖς μας δὲν θὰ σᾶς πειράξη.

Ἀνθοῦλα.— Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξη, πολλὰ κακὰ θὰ γίνουνε !

Χορός.— Ἐξὸ ἀπ' τὴ χώρα μας ἂ μείνωμε ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξη !

Ὁ Βασ.— Θὰ λήθητε πὸς θὰ ζήσωμε μαζί σας, σκλάβοι θὰ εἴμαστε πιστοὶ σας.
Ἐφρομε τέχναις ποῦ κανεῖ. δὲν ξέρει καὶ ἔχομ' ἐπιτήδειο τὸ χέρι.
Ἡ Περουζέ θὰ σᾶς καλοκαρδισθῆ
μὲ τὰ τραγοῦδια πῦ θὰ τραγοῦδήσῃ,
τραγοῦδια τοῦ παλῆτοῦ καιροῦ καὶ μετὰ τὰ παρᾶξενου χοροῦ
Ἐχομε γιὰ ἀρρώστοι λογία μαγικὰ καλλίτερα ἀπὸ τα γιαιρικά
κ' ἡ γερμῆς μεις ἔφρον νὰ βροῦν τὸ βοτάνι
ποῦ κάθε πόνο εἰμπορεῖ νὰ γιάνη.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

(Ἡ σκηνὴ παριστᾷ ὄρειον τοπίον ὅπου ἔχει κατασκηνώσῃ ἡ στρατιὰ τῶν Ἀτσιγγανῶν. — Ἡ ναυὰ μεγάλη τσαντίρι εἶνε στημένον εἰς τὸ μέσον τῆς σκηνῆς. — Πολλὰ ἄλλα φαίνονται εἰς τὸ βάθος. — Δεξιᾷ ἓνα μοιοπάτι ἀρκετὰ ὑψηλόν, τὸ ὁποῖον κατέχεται πρὸς τὴν σκηνὴν. — Ἀριστερᾷ μέγας βράχος ἰσοῦς πρὸς ἀνθρώπινον ἀνάστημα. — Αἰρομένης τῆς αὐλαίης φαίνεται εἰς τὸ μέσον καὶ ἐπὶ τινος λίθου καθήμενος ὁ Βασιλεὺς Ἀτσιγγανῶν ἐνδεδυμένος πολυτελῶς (εἶνε ἡ ἑορτὴ τοῦ). — Ἐχει ἀκουμπίση πλησίον τοῦ ἐν κινήτικόν ὄπλον. — Περὶ αὐτῷ καθεται ἐπίσης ἐπὶ λίθου καὶ ἐπίσης πολυτελῶς ἐνδεδυμένη ἡ Περουζέ, πιντοτε σκεπτικὴ καὶ εἰμβώδης. — Αἱ γυναῖκες Ἀτσιγγανῶν ἴστανται ὄρθαι ὀπισθεν τοῦ Βασιλεῦς καὶ τῆς Περουζέ καὶ κατὰ μῆκος τῆς σκηνῆς παρατεταγμέναι, κρατοῦσαι ντέφια καὶ κρόγιαλα. — Οἱ ἄνδρες καθονται ὀκλαγὸν ἑκατέρωθεν τοῦ Βασιλεῦς καὶ τῆς Περουζέ, κρατῶντας ἐπίσης ντέφια, λαγοῦτα καὶ βιολιά).

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Γυναῖκες Μὲ λαγοῦτα καὶ μὲ ντέφια καὶ βιολιά
στὴ γιορτὴ σου κάνε κίφι Βασιλεῦς.
Στὴ γιορτὴ σου, στὴν γιορτὴ μας
στὴν χιὰ σου στὴ δική μας.

Ἄνδρες Τροπιδύδια κί γέλια χιὰς καὶ μεθύσι
ἀδειάστε βιρέφια σὲ αὐτὴ τὴ γιορτὴ.

Γυναῖκες Τριγοῦδια καὶ γέλια σὲ αὐτὴ ἡ γιορτὴ.

Ἄλλοι ὁμοῦ Ἄν μιὰ φορὰ τὸ χρόνο ὁ Ἀτσιγγανῶν γλεντᾷ
ἑχάστε κάθε πόνο στὸ ντέφι μα κοντά.

Γυναῖκες. — Μὲ λαγοῦτα καὶ μὲ ντέφια κί βιολιά
στὴ γιορτὴ σου κάνε κέφι Βασιλεῦς.

Ὁ Βασιλεὺς Ἀτσιγγανῶν. — Μία φορὰ τὸ χρόνο... ἀλήθεια... τόσο μόνο!..

Ἢ θάταν ἡ ζωὴ μας χωρὶς καμμιά γιορτὴ
κάποτε νὰ ξεχνοῦμε ἰς πίκρες καὶ τοὺς κίμ ἄς...

Ἐλα Περουζέ καὶ σὺ με τὴ φωνὴ σου τὴ χρουσή,
πὲς μας κανένα περιμῦθι ἀπὸ τὰ παληά.

Χορός. — Ἐλα Περουζέ κί σὺ με τὴ φωνὴ σου τὴ χρουσή
πὲς μίς κανένα παραμῦθι ἀπὸ τὰ παληά.

Περουζέ. — Νεράϊδι τοῦ γιாலῦ τὰ δίχτυα τὰ γυρᾷ
ἀπλώνει μυστικὰ νὰ πιάσῃ τὸν ψαροῦ,
τὸ ἄξενουιστο παιδί ποῦ μόνο τρεῖ σιδεῖ
πέφει στὴν ἄκρη σὲ ἀκρογιάλι κατω στὰ νερά.

Χορός. — Νεράϊδα τοῦ γιாலῦ κί.

Περουζέ. — Καὶ θέλει γλυκὰ νὰ τὸν σύρῃ καὶ μέσα στὸ κύμα νὰ γύρῃ,
στὴ θάλασσα μέσα βαθεῖ,
στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἡ Νεράϊδα ἡ ξανθιά.

Χορός. — Καὶ θέλει γλυκὰ νὰ τὸν σύρῃ κί.

Περουζέ. — Μὰ ἐκεῖ ποῦ τὰ τριβᾷ στὴν ἄκρη στὸ γιாலὸ
καὶ τὰ τυλίγει ἀργὰ στὸ κύμα τὸ ἀπὸ
τυλίγεται ἡ κλωστὴ καὶ πιάνεται κί αὐτὴ

καὶ μὲς στὰ δίχτυα πιάνεται μαζί μὲ τὸν ψαροῦ.

Χορός. — Μὰ ἐκεῖ ποῦ τὰ τριβᾷ κί.

Περουζέ. — Καὶ τώρα γλυκὰ θὰ τὸν σύρῃ καὶ μέσα στὸ κύμα θὰ γύρῃ
στὴ θάλασσα μέσα βαθεῖ
στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἡ Νεράϊδα ἡ ξανθιά.

Χορός. — Καὶ τώρα γλυκὰ θὰ τὸν σύρῃ κί.

Ὁ Βασιλεὺς. — Καλὰ τὰ εἶπες, Περουζέ, μὲ τὴ γλυκειὰ φωνή σου,
ποῦ ὅσοι τὴν ἀκούσανε σκλαβοὶ γίνονται δικοὶ σου.

(Πρὸς τὸν χορόν).

Τώρα σεὶς καθένους στὴ δουλειὰ του.

(Τὸ κορὸ τῶν ἀνδρῶν σηκώνεται).

Χορτὰ καὶ μοῖρες καὶ μάγια πηγαίνετε κάτω στὸ χωριό.

Στὴς προσταγὰς σου Βασιλεῦς.

Χορός. —

Ὁ Βασιλεὺς (πρὸς ἓνα Ἀτσιγγανόν, ἰδὲ τέρως).

Ἐσὺ ποῦ εἶσαι ὁ πιὸ πιστός μου
καὶ ἔχεις ὅ,τι ἔχω στὴν καρδιά
μὴν λείπῃς ἀπὸ τὴν Περουζέ, ὅταν ἐγὼ δὲν εἶμ' ἐδῶ.
Ἦνε κί αὐτὴ γυναῖκα καὶ πῆπει νάχωμε τὰ μάτια ἀνοικτά.

Ἐνας Ἀτσιγγανός. Ἐννοια σου! θάμαι ἡ σιὰ τῆς.

(Ὅτε στιγμὴ δὲν θὰ λείψω ἀπὸ κοντὰ τῆς
θάχω τὰ μάτια μου ἀνοικτά.

Ὁ Βασιλεὺς (πρὸς τὸ κορὸ).

Λοιπὸν ἔμπρός! Στὴ δουλειὰ σας πηγαίνετε κάτω στὸ χωριό.

Χορός. — Στὴς προσταγὰς σου Βασιλεῦς.

(Ὁ χορὸς ὅπως φεύγει ὀπὸ τὸ μονοπάτι δεξιᾷ ἐπαναλαμβάνει τὴν στροφὴν.
Μὲ λαγοῦτα καὶ μὲ ντέφια καὶ βιολιά. — Στὴ γιορτὴ σου κάνε κέφι Βασιλεῦς).

ΣΚΗΝΗ Β΄. (Περουζέ—Βασιλεὺς).

Ὁ Βασιλεὺς. — Περουζέ, εἶσαι ἡ βιοίλισσα

στὴ φυλὴ μας καὶ στὴν καρδιά μου.

Ἄλλη γυναῖκα τὴ χάρι σου δὲν ἔχει

Ἐσὺ ἔσαι ἡ κίρια κί ἡ ψυχὴ μας

Μὰ πρόσεξε, μὴ Χριστιανὸς κανέναν

ἀπὸ τὴ φυλὴ αὐτὴ τὴν καταραμένη

ρίψη ἀπάνω σου τὰ μάτια του,

ἢ ἐκδικίσεις μου ἄγρια τὸν περιμένει

μὲς στὴν καλιβὰ ἢ μέσα στὰ πικρὰ του

το μῖσος ποῦ τὰ σιγήθαι μου θερμαίνει

θὰ τὸν εὔρῃ καὶ θὰ τὸν περιμένῃ γιατί εἶμ' ἐγὼ ὁ Βασιλεὺς.

Περουζέ. — Ἐσὺ ἔσαι ὁ ἀφέντης μου κί ὁ Βασιλεὺς,

καὶ Χριστιανὸς τὰ μάτια του δὲν θὰ σιγώσῃ ἀπάνω μου.

Ἡ Βιοίλισσα τῶν Ἀτσιγγανῶν

δὲν θὰ δώσῃ τὴν καρδιά τῆς οὐ ἀνθρώπο ἀπὸ τὴ φυλὴ

ποῦ ὁ Θεὸς μας κατερωτήσῃ.

Ἐσὺ ἔσαι, εἶσαι ὁ ἀφέντης μου κί ὁ βασιλεὺς.

Ὁ Βασιλεὺς. — Πιὸ θερμὰ ἀπὸ ἐμὲ ποῖος μπορεῖ

πιὸ θερμὰ ποῖος μπορεῖ νάγαπήσῃ;

Περουζέ — Σάν κερὶ ποιὸς μπιροῦσενὰ σβύη τὴν ἀγάπη γιὰ νὰ χαρῆ;
Μόνο ἀτὸ σένα, Βασιληῖ, μιὰ ττοια ἀρίστη φλογερὴ
καὶ τόσα δλόθημα φίλιη ἡ ἀγάπη σου θὰ καρτερῆ.
(Κὶ οἱ δύο ὁμοῦ.)

Μικρὰ ἀπ' τὸν κόσμον, μακρὰ στὰ δόση
καθένας μὲς τοὺς πόθησ του ἀς χορτάση.

Ὁ Βασιληῆς. — Ὁλ' ἡ φλογὴ ποὺ μέσιν μὲς ζῆ
καὶ στὰ μάτια ἀεβίνει τὰ μαῦρα
ἡ ἀγάπη μὲς καίει σάν λαῦρον μὲ τὸ μῦρον μὲς αἷμα μαῦρο.

Περουζέ. — Μόνο ἀπὸ σενε Βασιληῆ μιὰ τέτοια ἀγάπη φλογερὴ
καὶ τόσα δλόθημα φίλιᾶ, ἡ ἀγάπη σου θὰ καρτερῆ.
(Κὶ οἱ δύο ὁμοῦ.)

Μικρὰ ἀπ' τὸν κόσμον, μακρὰ στὰ δόση
καθένας τὴν ἀγάπη του ἀς χορτάση.

Καὶ τὰ γεράκι μὲς ἀπ' τὰ φύλλα
τὴ φλογισμένη μὲς ἀγάπη θὰ διοσίζη.

Κι' ἀτὸ τὰ πλάγια τὸ ἀγριοπούλι
μὲ τὸ τραγοῦδι του γλυκὰ θὰ μᾶς κ' ἀμίζη.

Ὁ Βασιληῆς. — Τώρα θὰ φύγω. Σ' ἀφίνω λίγο! Ἐδῶ στὸ δάσος
θὰ κυνηγήσω λίγα πουλιά, κανένα λάφι, καὶ πάλι γυρίσω.

(Φεύγει. Ἡ Περουζέ τον συνδεύει μέχρι τινος καὶ ἐπνεύσεται. Ἡ κοίταξε
ἀποποῦ βεβαίη ἡ Reigen «Καὶ θέλει γλυκὰ νὰ τον σερῆ» τῆς ὁποίας ἡ Περουζέ
ἐπαναλαμβάνει μόνον τὴν φωνὴν «Ἡ Νερτίδα ἡ ξανθὴ».)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Περουζέ (μόνη μὲ ὕψος δραματικόν).
Τί εἶπε ὁ Βασιληῆς ;...

Ἄπ' τὴ φιλὴ τὴν καταραμένη δὲν πρόλει νάγαπήσω...
Εἶνε τοῦ Θεοῦ μα: ποῦ σταγὴ μὲς τὴν καρδίᾳ μου
τὸν ἔρωτα νὰ κλείσω...

Καὶ νὰ τὴν πνίξω πρόπει τὴν ἀγάπη μου...
Θέλημα τὸ θεοῦ μᾶς εἶν' αὐτό!...

Μὰ ἐγὼ δὲν εἶ ἀκούω!...

Γιατὶ ἡ ψυχὴ μου μέσα κλαίει καὶ κάτι μέσα μου μοῦ λέει,
πῶ ὅλα αὐτὰ εἶνε πα ἀμύθια!...

Καὶ μια γιὰ τὸν Ἀτσίγγανο εἶνε ἡ ἀλήθεια,
ἡ Μίτρα μα., στὸ χερὶ μὲς γοιμμένη!

(Βλέπει τὴν πλάμη τῆς.)

Τὸ βλέπω ἐδῶ τὸ τί μὲ περιμένει.

Νά! Τὸ αἷμα ποὺ μ' ἐροστά μου τρέχει...

Νά! ἡ ζωὴ μου λίγη...

Νά! πῶ προβάλλει ἐμπρὸς μου
ἄδικος καὶ σκληρὸς ὁ θάνατός μου!...

Τὴ μοῖρα του ποιὸς τάχι θὰ ξεφύγη...

Ὅ,τι ἡ μοῖρα ἔγραψε θὰ γίγη...

Τὸ αἷμα ἀπλώνεται ἐμπρὸς μου.

Ἔρχεται! Ἔρχεται γοργός, σκληρὸς ὁ θάνατός μου.

ΣΚΗΝΗ Δ'. — Περουζέ - Θάνος

(Εἰσέρχεται γοργός ἀπο τὸ μονοπάτι ὁ Θάνος)

Θάνος Περουζέ!...

Περουζέ (ταραγμένη). Νάτος!

Θάνος Ἔρχομαι μιὰ στιγμή κοντὰ σου λίγο ἀκόμα νὰ σε ἰδῶ.

Περουζέ Πῶς ἐφθασες ἔω ἐδῶ; Ὁ Βασιληῆς μᾶς ἐννοίωσε,
στοχάσου τί θὰ γίγη ἂν μᾶς δῶν.

Θάνος Ἦρθο ἀπ' τὸ μονοπάτι κρυφὰ-κρυφὰ.
Ἄνθρωπος μάτι δὲν εἶδε

Περουζέ Φύγε! Φύγε εὐθύς! Ἄν εἶδον μὲς σου θὰ χαθῆς.

Θάνος (τρυφερός). Κανεὶς δὲν εἶνε. Δυλοκάκια ἀκόμα
ἀπ' τὸ γλυκὸ σου στόμα.

Πες μου τὸ μιὰ φουὰ, πῶς μ' ἀγαπᾶς. Διατὶ σωμαίνεις;

Περουζέ Φύγε, φύγε! Δὲν εἶμ' ἐδῶ μόνη! Ἄχ ὁ φῆγος μὲ παγώνει.

Θάνος Μὴ φοβᾶται. Εἶμ' ἀγάπη μ' ἐκοντὰ σου.

Περουζέ (ἰσχυρῶς). Ἐγὼ! Δὲν φοβᾶται ἐγὼ γιὰ μένα,
ἔξρω τί μὲ περιμένει.

Θέλω νὰ γλυτώσω ἐσένα θέλω νὰ μὴν πάθης σύ.

Θάνος Μὲ σὲ βασανίζη ἐννοία πῶς κακὸ θὰ μοῦ γειῆ
Ἡ καρδιά μου σιδερένια στὴν ἀγάπη θὰ φανῆ.

Περουζέ Ἄχ! Φύγε!...

Θάνος Μὴν τρέμη; Δὲν λογίται ἀκόμη ἀπ' τὸ γλυκὸ σου στόμα.

Περουζέ Φύγε δὲν εἶμ' ἐδῶ μόνη...

Κάποιος μὲ ἀπὸ τὰ δένδρα μᾶς φλάει. Φύγε, φύγε.

Θάνος Πῶς νὰ φύγω ποῦ ἡ ἀγάπη μ' ἔχει δόση στὸ πλευρό σου.
(Ἀκουεταί κάποιος θόρυβος)

Περουζέ Φύγε, φύγε! Μὲς στὰ φύλλα κάτι ἀκούω!
Κάποιος φθάνει... Νά! τὰ βήματά του ἀκούω...

(Ὁ Θάνος κρύπτεται ὀπισθεν τοῦ βράχου ἀριστερᾶ)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

(Κατεβαίνει ἀπὸ τὸ μονοπάτι ἡ Ἀνθοῦλα δειλὰ-δειλά).

Περουζέ (κατ' ἰδίαν). Αὐτὴ!...

Θάνος (κατ' ἰδίαν). Ἡ Ἀνθοῦλα!... Ἦ θέλει ἐδῶ;...

Περουζέ Πῶς ἦρθε αὐτὴ ἐδῶ ἀπὸ μὴν ἀναχῆ τῆς!
Μήπως ζητᾶ ἐκεῖνον... Τί θέλει ἐδῶ...

Ἀνθοῦλα (κατ' ἰδίαν) Εἶνε ἀνά γε ἐδῶ ἀκόμα...

Ἐλύθηκα τὰ γόνατά μου... Τρέχει ὅλο μου τὸ σῶμα...

Τί νὰ τῆς πῶ!... Μὰ πῶ, νὰ κίωω

πῶ τὸν ἀπὸ. Πρώτη φουὰ ἐπῆ α

μοναχὴ μου τὸ δρόμο αὐτό. Τρεμὶ ὅλη ἡ ψυχὴ μου.
(Πρὸς τὴν Περουζέ.)

Περουζέ Τὸ ξέρεις γιατί ἔρχομαι ἐδῶ, καὶ πῶν ζητῶ τὸ ξέρεις;
(μὲ ἀδιφορίαν). Ὁλί, δὲν ξέρω τίποτα... κανεὶς δὲν εἶν' ἐδῶ.

μέσ στα θερμά φιλιὰ σου.

(Ἐναγκαλίζονται. Ἀκούεται ἀπὸ μακρὰν τὸ τραγοῦδι τοῦ ΒΑΣΙΛΗΑ ΑΤΣΙΓΓ ΝΟΥ).

Ο ΒΑΣΙΛΗΑΣ Ἄτους κάμπους τὰ βουνὰ ὁ Ἄτσιγγανὸς περιῶ.

Ῥουῶ τὸν μυρωμένο τους ἀέρα

Κ' ἡ πάχη ἡ πρωινὴ τοῦ ἀνοίγει τῆ φωνῆ
γιὰ τὸ τραγοῦδι νύχτα καὶ μέρα.

ΠΕΡΟΥΖΕ (πρὸς τὸν Θᾶνον μὲ ταραχὴν καὶ τρέμον). Φύγε.

ΘΑΝΟΣ Ἄπο τώρα ;

ΠΕΡΟΥΖΕ Ὁ Βασιληᾶς. Ἄκου τὸ τραγοῦδι του. Φύγε.

ΘΑΝΟΣ Πῶ νὰ κριφῶ ; Καὶ πότε θὰ σέ ἴδῳ ;

ΠΕΡΟΥΖΕ Ἄλλη ὥρα Φύγε. Ἄβλιο ἐδῶ. Ὅχι ἀπ' ἐκεῖ.

Πιξε τὸ μοσπᾶτι.

ΘΑΝΟΣ Δὲν ἔχεται ἀκόμα. Μὰ δός μου, δός μου

Περουζέ ἕνα φιλι ἀκόμα

ἀπ' τὸ γλυκό σου στόμα

(Φιλιούναι. — Ἴμφανίζεται ὁ Βασιληᾶς Ἐξάγει ἀμέσως περίστροφον καὶ φονεύει τὸν Θᾶνον. — Ἡ Περουζέ τρομαζει, βλέπει τὸν Θᾶνο νὰ πίπτῃ καὶ τοῦ φωνάζει)

ΠΕΡΟΥΖΕ Θᾶνο, τί ἔχεις ;...

(Στρέφει καὶ βλέπει τὸν Ἄτσιγγανὸν κρατοῦντα ἀκόμη τὸ περίστροφον, μὲ κραυγὰς ἐσχάτης ἀπελπισίας).

Ἄ, κοκοῦργε, μεῦ τὸν ἐκτότσες...

(Σκύβει καὶ ἐναγκαλίζεται μὲ πολλὴν σπαραγμὸν τὸ πτώμα τοῦ Θᾶνου — Ὁ Βασιληᾶς Ἄτσιγγανοὶ τὴν ἀπισσᾶ ἀπὸ τὸ πτώμα καὶ τῆς δίδει μίαν βοιστάτην ὄψῃσιν. Ὅστε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς σκητῆς. — Ταῦτεχρονῶς εἰσέρχονται καὶ οἱ ἄλλοι Ἄτσιγγανοὶ καὶ ἡ Ἄτσιγγάνης).

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΧΟΡΟΣ Τί τρέχει ; τί ἔγινε ἐδῶ ; Ποῖ εἶν' αὐτὸ τὸ πτώμα ποῦ βεῖτεται σὶ τὸ χῶμα ;

Τί ἔχει ὁ Βασιληᾶς μας, κι' ἡ Περουζέ μας τί ἔχει ;

Ο ΒΑΣΙΛΗΑΣ Ἄδέρφια, φτανετε στὴν ὥρα

Στὴν ἀγλαλιά του τώρα τῆ βῆκα αὐτοῦ

τοῦ Χριστιανοῦ ἀπ' τῆ φυλῆ τὴν καταραμένη.

ΧΟΡΟΣ Περιῶ, μ' αὐτὸν τὸν ἄπιστο Μ ἕνα Χριστιανό...

Ο ΒΑΣΙΛΗΑΣ Δὲν πρόωσε μόνοχα τὴν ἀνάπη μου,

ἐπρόωσε καὶ τὴ φυλὴ μας ὅλη

Μανιατός, θάνατος πρέπει νὰ εἶναι ἡ τιμωρία τῆς.

ΧΟΡΟΣ Θάνατος θὴν τους.

Ο ΒΑΣΙΛΗΑΣ (πρὸς τὴν Περουζέ) Εὐὸ τί ἀπονιᾶς ;

ΠΕΡΟΥΖΕ (μὲ πᾶλλον περιφρονητικὴν ἰαχοῦργίαν) Σὺ μισῶ...

Ο ΒΑΣΙΛΗΑΣ (ἔξαλλος πρὸς τοῦ Ἄτσιγγανου) Σκοπέστε τὴν...

(Οἱ Ἄτσιγγανοὶ ὁρμοῦσε μὲ τὰ μαχαίρια τῶν ἐναντίων τῆς Περουζέ καὶ τὴν κατασπαράζουν).

(ΑΥΔΑΙΑ)

